

HØRINGSINNSPILL TIL PROP. 1 S (2017-2018) UTDANNINGS- OG FORSKNINGSKOMITEEN

NITO er Norges største organisasjon for ingeniører og teknologer på alle nivå; bachelor, master og høyere. Vi har over 85.000 medlemmer i alle sektorer. Blant disse er studenter og vitenskapelig og administrativt ansatte ved universiteter og høyskoler.

I vårt innspill til kunnskapsdepartementets fagproposisjon vil vi vektlegge følgende:

- Kompetanseutvikling for omstilling
- Styrking av teknologisk kompetanse i grunnopplæringen
- Styrking av ingeniør- og teknologifag i høyere utdanning

Kompetanseutvikling for omstilling

NITO ber Stortinget oppfordre Regjeringen om å utrede en ordning for KompetanseFunn, der bedrifter kan skrive av skatt for å investere i kompetansen til sine ansatte.

Digitalisering og automatisering gjør at innholdet i jobbene endrer seg raskere enn før. Det nye arbeidslivet vil kreve at alle etter å ha jobbet en stund må sette seg på skolebenken igjen. Det vil ofte være en tendens til underinvestering i kompetanse fra virksomhetenes side. Jo oftere folk bytter jobb, dess lavere blir gevinsten for enkeltbedriftene av å investere i egne ansatte. Bedriftene må stimuleres til mer langsiktig kompetanseutvikling av ansatte gjennom insentiver. I valgkampen trakk statsministeren fram KompetanseFunn, som et eksempel på en ordning der bedrifter kan få skrevet av skatt på å investere i kompetansen til sine ansatte. NITO mener at en ordning etter modell av SkatteFunn kunne være et godt tiltak for å lykkes bedre med kompetanseutviklingen i arbeidslivet.

Programkategori 07.50 Kompetansepolitikk og livslang læring - kapittel 254

Post 50 - Tilskudd til studieforbund er foreslått redusert med 10%.

NITO mener det er uheldig at ordningen svekkes, og ber om at kuttet reverseres samt at det i tillegg gis kompensasjon for prisveksten.

Livslang læring gjennom studieforbundsordningen er et viktig bidrag til supplerende opplæring i et livslangt perspektiv. Studieforbundene er via Voksenopplæringsforbundet (VOFO) en del av Kompetansepolitisk råd, og var med på utarbeidelsen av Kompetansepolitisk strategi.

Studieforbundsordningen er under evaluering. Vi oppfatter det slik at sektoren er i en prosess med endringsvilje inn mot opplæring for økt deltagelse i arbeidslivet. Dette gjelder spesielt:

- Ungdom som faller utenfor skoleverk og arbeidsliv
- Personer med innvandrerbakgrunn
- Eldre som ønsker å stå lengre i arbeidslivet

Styrking av teknologisk kompetanse i grunnopplæringen

Programkategori 07.20 Grunnopplæringen – kapittel 226

NITO ber Stortinget øke bevilgningen til de regionale vitensentrene med 10 millioner i statsbudsjettet for 2018. Det gir 1 million mer per Vitensenter, som kan øremerkes til arbeidet med strategien Tidlig innsats og Koding/programmering i skolen.

Regjeringen foreslår i å bevilge om lag 70 mill. kroner på realfagsstrategien Tett på realfag i 2018. Dette er en reduksjon på nesten 20 mill. kroner fra 2017. Regjeringen begrunner dette med at det var et mindreforbruk til strategien i 2017. NITO er bekymret for at ubenyttede midler betyr at færre elever

enn ønskelig får tilbud om undervisning som bidrar til å styrke motivasjon, læring og resultater i realfagene. Dette er svært uheldig. Samtidig vet vi at det er aktører som står klar til å bidra med både utstyr og kompetanse som kan tas i bruk av skolene umiddelbart, dersom de får midler til dette.

De regionale vitensentrene viktige aktører for å skape interesse og kunnskap om realfag for barnehagebarn og elever i skolen. Gjennom å øke bevilgningene til Vitensentrene kan man øke antall barnehagebarn og elever som får framtidsrettet realfagstilbud på/av et vitensenter. Dette kan gjøres mens man venter på at universiteter og høyskoler skal utvikle lærerkurs og utdanne lærerspesialister innen dette fagområdet.

Styrking av ingeniør- og teknologifag i høyere utdanning

Programkategori 07.60 Høyere utdanning – kapittel 260

NITO ber Stortinget styrke finansieringen av ingeniør- og teknologifagene i høyere utdanning ved at studiepoengsindikatoren og kandidatindikatoren for disse utdanningene flyttes opp en kategori, fra kategori E til kategori D, med et langsiktig mål om plassering i kategori C.

For å opprettholde en konkurransedyktig økonomi er det viktig at nyutdannede kommer inn i arbeidslivet med en kompetanse som er moderne, og med kjennskap til de nyeste teknologiene og deres muligheter. I dag er ingeniør- og teknologistudiene underfinansierte, sett opp mot hva studiene faktisk koster. Underfinansieringen fører til for små fasiliteter og eldre undervisningsmaterieell på laboratorier og verksteder. Dette igjen bidrar til høyt frafall, og at flere av de nyutdannede kommer i arbeid med en kompetanse som krever oppdatering fra dag en.

I følge en rapport fra NIFU¹ er ingeniørutdanningene av de dyreste, nest etter medisnutdanning. Til tross for dette er ingeniørutdanningene plassert på nest laveste nivå (kategori E) i dagens finansieringssystem for universiteter og høyskoler.

Flere studieplasser innen IKT

NITO ber Stortinget om å øke antall studieplasser i IKT, slik at den totale opptrappingen blir på 1000 nye studieplasser i 2018.

For å leve av kunnskap må vi ha en høyt utdannet befolkning med relevant fagkompetanse. IKT-fag er spesielt viktig fordi teknologi muliggjør nødvendig innovasjon og fornying på alle samfunnsområder. Vår evne til å utnytte ny IKT avgjør om vi får til omstilling, nye tjenester og utvikling av nye fremtidsrettede næringer.

Norge har allerede en kritisk mangel på IKT-kompetanse og etterspørselen vil øke i årene som kommer. En rapport DAMVAD og Samfunnsøkonomisk Analyse utarbeidet på oppdrag fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet viser at vi styrer mot en kritisk kompetansemangel med dagens utdanningskapasitet. "beste" fall vil én av fire IKT-stillinger stå ubesatte i 2030.

Med vennlig hilsen

Trond Markussen
President

Kontaktinformasjon:

Trond Markussen tlf: 91359383 trond.markussen@nito.no
Marianne Bevum tlf: 95085778 marianne.bevum@nito.no

¹ NIFU-rapport 52/2014 <http://brage.bibsys.no/xmlui/handle/11250/273603>